

Ankenævnet for Forsikring

Den 5. februar 2025 blev i sag nr. 101905:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Industriens Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. I klageskema af 30/6 2024 har klageren bl.a. anført:

"[Andet pensionsselskab] har bedt Industrien Pension om overførsel af min pension til [andet pensionsselskab], men dette er blevet afvist af Industriens Pension.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg vil gerne have overført min pension hos Industriens til [andet pensionsselskab]."

Selskabet har den 12/7 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Industriens Pension (herefter kaldet selskabet) har den 2. juli 2024 via Ankenævnet modtaget klage fra [klageren] (herefter kaldet klager) over vores afgørelser om ikke at overføre klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat pensionsordning i et andet selskab.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om, hvorvidt klager har krav på, at selskabet dispenserer fra sine forsikringsbetingelser og overfører klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat tegnet pensionsordning i et andet selskab. Sagen handler også om, at klager ikke har søgt om overførsel i henhold til selskabets nye mulighed for overførsel efter dispensation under visse nærmere omstændigheder.

Forsikringsforhold

Klagers pensionsordning er omfattet af de 'Almindelige forsikringsbetingelser for forsikringer i Arbejdsmarkedspension' gældende fra den 1. november 2023. Betingelserne fremlægges som bilag A.

Det følger af forsikringsbetingelserne, at pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen, jf. bilag A, side 4.

Klagers pensionsordning er omfattet af pensionsvejledningen gældende fra den 21. marts 2024. Pensionsvejledningen fremlægges som bilag B.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, § 23, stk. 5, jf. bilag A, at:

'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en obligatorisk pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kroner. Der må fortsat ikke ske genkøb.'

Reglen er udvidet i Pensionsvejledningen, bilag B, side 38-39, hvor der står, at:

'Hvis du som medlem endnu ikke er begyndt at få udbetaling fra pensionsordningen og ikke er på arbejdsmarkedet, og derfor ikke kan blive omfattet af en ny obligatorisk, arbejdsgiveradministreret pensionsordning, kan du søge om dispensation til at overføre pensionsordningen til en privat ordning.

Det er en betingelse for at opnå dispensation, at ordningen, der skal overføres til, lever op til følgende krav:

- Udbetalingsprofilen for alderspensionerne må ikke fravige væsentligt fra udbetalingsprofilen i Industriens Pension. Det vil sige, at udbetalingerne i de mest sandsynlige scenarier vil være stigende, angivet i nutidskroner.
- En prognose, der opfylder branchens fælles krav til prognoser fra den modtagende pensionsleverandør, skal vise, at du over en udbetalingsperiode på 15 år fra folkepensionsalderen og frem vil få en økonomisk gevinst ved at flytte pensionsordningen. Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt, at der er en økonomisk gevinst de første år.
- Der skal indsendes dokumentation for, at de forventede samlede administrationsomkostninger, investeringsomkostninger og eventuelle gebyrer ikke i væsentlig grad overstiger de forventede tilsvarende omkostninger og gebyrer i Industriens Pension set over en 15-årig periode.
- Pensionsordningen må ikke kunne genkøbes, og den må ikke senere kunne overføres til en anden privat eller frivillig pensionsordning.
- Pensionsleverandøren skal være ansvarlig for, at midlerne i hele ordningens løbetid er investeret på en risikobalanceret måde, i overensstemmelse med 'prudent personprincippet'. Det skyldes, at der skal være en høj sandsynlighed for, at der er tilstrækkelige midler i hele ordningens løbetid.

For at vi kan behandle dispensationsansøgningen, skal du tilvejebringe ovenstående oplysninger.'

Faktiske forhold

Klager bliver via sin daværende arbejdsgiver optaget i arbejdsmarkedspensionsordningen den 1. juni 1998. Klagers pensionsordning bliver hvilende den 1. august 2008, hvor der ikke længere blev indbetalt bidrag til den.

Selskabet modtager den 19. april 2024 en overførselsanmodning via EDI-systemet, der er den fælles brancheløsning til digital udveksling af oplysninger i forbindelse med pensionsoverførsler. Det fremgår af EDI-systemet, at det modtagende selskab ([andet pensionsselskab]) anmoder om at få

overført klagers arbejdsmarkedspensionsordning til en privat oprettet ordning udenfor jobskifte-aftalen, jf. bilag C.

Samme dag afviser selskabet at overføre klagers pensionsordning til [andet pensionsselskab], jf. bilag C, med henvisning til, at klagers obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning ikke kan overføres til en privat oprettet pensionsordning, der ikke er etableret i forbindelse med et ansættelsesforhold.

[Andet pensionsselskab] anmoder den 7. juni 2024 om revurdering af afvisningen med henvisning til, at klager har oplyst, at hun ikke ønsker at fortsætte med at arbejde og, at selskabet må anses for på urimelig måde at hindre medlemmer i at flytte deres pensionsdepot, jf. bilag D.

Selskabet svarer den 7. juni 2024, jf. bilag E, at der som udgangspunkt ikke kan ske overførsel af den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning til en privat oprettet pensionsordning men, at der er en mulighed for medlemmer, der ikke længere er på arbejdsmarkedet, om at søge om dispensation til overførsel af arbejdsmarkedspensionsordningen til en privat ordning, jf. reglen i Pensionsvejledningen, side 38 - 29, jf. bilag B.

Selskabet oplyste også, at ansøgning om dispensation vil blive behandlet, når selskabet har modtaget alle de nødvendige oplysninger som nævnt i Pensionsvejledningen, jf. bilag B, side 38- 39.

[Andet pensionsselskab] svarede den 11. juni 2024, jf. bilag F, at Finanstilsynet den 27. februar 2024 har udstedt påbud til de fire pensionskasser, der bliver administreret af PKA, om at fjerne urimelige begrænsninger for pensionsflytninger.

Selskabet fastholdt i mail den 12. juni 2024, jf. bilag G, at klagers obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning ikke kan overføres, medmindre klager søger om dispensation, og klagers nye pensionsordning opfylder kravene, jf. Pensionsvejledningen, bilag B, side 38-39.

[Andet pensionsselskab] skrev mail den 12. juni 2024, jf. bilag H, med anmodning om beskrivelse af selskabets saglige individuelle grunde, som selskabet har for at afvise overførsel af klagers ordning.

Selskabet fastholdt i mail den 12. juni 2024, jf. bilag G, at klagers obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning ikke kan overføres og, at klager kan søge dispensation, som selskabet vil behandle, når de relevante oplysninger om den modtagende ordning er sendt til selskabet.

Selskabet har endnu ikke modtaget ansøgning om dispensation fra klager.

Selskabets begrundelse

Det er selskabets synspunkt, at klager har de rettigheder og pligter, der følger af aftalegrundlaget for arbejdsmarkedspensionsordningen, og at klager derfor kun har ret til at få overført sin pensionsordning til modtagende selskab, hvis klagers pensionsordning i modtagende selskab opfylder de krav, som er fastsat i selskabets aftalegrundlag

Som det fremgår af Pensionsvejledningen side 5, 2. afsnit, jf. bilag B, udgør pensionsvejledningen sammen med forsikringsbetingelserne og pensionsoversigt, PÅ GRUNDLAG AF DET ARBEJDSMARKEDETS PARTER HAR AFTALT, aftalegrundlaget i Industriens Pension.

Det fremgår tydeligt af forsikringsbetingelsernes kapital 1, § 23, stk. 5, jf. bilag A, at overførsel til og fra arbejdsmarkedspensionsordningen skal opfylde følgende betingelser: 'Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen, og der må fortsat ikke ske genkøb.'

Klager kan med andre ord ikke kræve at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning, når overførslen er i strid med forsikringsbetingelserne og dermed i strid med aftalegrundlaget for pensionsordningen i selskabet.

Klagers henvisning til Finanstilsynets påbud til PKA er ikke relevant i denne konkrete sag, som bl.a. handler om, at klager ikke har krav på i strid med aftalegrundlaget at få overført sin hvilende arbejdsmarkedspensionsordning til en privatoprettet ordning i [andet pensionsselskab].

I Industriens Pension er der tale om en ganske anden situation end situationen, som klager henviser til med henvisning til påbuddene til PKA, hvor det for Finanstilsynet var afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren og, at det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår.

Selskabets baggrund for og formål med begrænsningen i form af, at en overførsel til en anden pensionsordning ved jobskifte kun kan ske til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaseret eller en firmapensionspension, er begrundet i, at selskabet skal administrere i overensstemmelse med Industriens Overenskomst 2023 - 2025, hvor det er protokolleret, at:

'Der er mellem overenskomtparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning.

Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kroner.'

Uddrag af protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023- 2025 fremlægges som bilag J.

Danmark er stort set det eneste land i verden, hvor løn- og ansættelsesvilkår ikke bliver fastsat gennem lov. I Danmark lovgiver man altså ikke om, hvad man skal have i løn og pension. Det bestemmes i de overenskomster, som arbejdsgivere og fagforeninger forhandler om med års mellemrum, hvilket ofte kaldes 'den danske model'. På industriens område er det overenskomtparterne i Dansk Industri (DI) og Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-i), der fastlægger centrale vilkår, fx løn og pension, i forbindelse med ansættelsesforhold, og de har blandt andet sikret, at medlemmerne - som en del af ansættelsen - har fået en pensionsordning med opsparing til deres alderdom i form af livslang forsørgelse efter pensionering og en forsikrings-pakke, der dækker, mens man er på arbejdsmarkedet.

Når pensionsordningen kun kan overføres til en anden obligatorisk pensionsordning ved jobskifte, skyldes det, at overenskomtparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive

ordninger med et indhold og til omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer og, at de opsparede midler er sikret i forhold til pensionisttilværelsen, medmindre man er blevet selvstændig. På den måde varetages medlemmernes interesser i forhold til et produktudbud, der passer til medlemmer, som er ansat i industrien. Og der tages højde for, at man betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at man er en del af et pensionsfællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre. Og der bliver ikke tale om, at depotværdien udhules undervejs og/eller, at der kan disponeres over pengene før tid. Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at man som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem medlemmernes arbejdsliv med et produktindhold, der er tilpasset industriarbejderne og til lave administrationsomkostninger. Med andre ord er der tale om, at overenskomstparterne udviser social ansvarlighed overfor industriarbejderne, hvilket må siges at være et sagligt hensyn.

Ifølge Finanstilsynets rapport 'Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder' er det afgørende, om overførselsbegrænsningen har et sagligt formål ud fra hensynet til pensionstageren, og det ikke kan løses med mindre indgribende vilkår. I forhold til PKA-påbuddene fremgik PKA's begrænsninger ved overførsel ikke af overenskomsten men var 'blot' godkendt af aftaleparterne. Det fremgår af side 9 i Finanstilsynets rapport, at tilsynet har lægt vægt på, at den pågældende virksomhed ikke har kunnet dokumentere, at vilkåret udspringer af et specifikt krav fra arbejdsmarkedets parter.

Det gør det hos Industriens Pension, hvor vilkåret følger direkte af overenskomsten, og der er dermed tale om et krav, der følger af en forhandlet aftale mellem arbejdsmarkedets parter, herunder de faglige organisationer samlet i CO-i, der har fuldmagt til at repræsentere og forpligte medlemmerne.

Når de faglige organisationer har fuldmagt til at beslutte, at deres medlemmer skal have en pensionsordning og fastsætte alle vilkår for pensionsordningen med bindende virkning for deres medlemmer, herunder ændre vilkår med bindende vilkår for de medlemmer, som ændringerne er til ulempe for, må de også med bindende virkning kunne bestemme, på hvilke vilkår de pensionsordninger, der er oprettet for de faglige midler, vil kunne overføres til anden pensionsordning. Når medlemmerne som følge af overenskomstparternes lukrative pensionsaftaler har kunnet få en optimal pensionsordning, må de også respektere de begrænsninger, som overenskomstparterne har sat for anvendelsen af pensionsmidlerne. Det er et grundlæggende led i den danske arbejdsmarkedsmodel, at arbejdsmarkedsparter fastsætter lønvilkår, herunder vilkår for de pensioner, der er et led i aflønningen. Pensionsmidlerne er ikke de eneste kollektive midler, som arbejdstagerne har tilvejebragt, men som er undergivet de faglige organisationers råderet. Det er også f.eks. efteruddannelsesmidlerne, som hvert enkelt medlem ikke selv kan råde frit over.

Endelig er der en tredje forskel i forhold til PKA-sagerne, nemlig at de angår selvstændige, og at Finanstilsynet i rapporten særligt har fremhævet problemerne for selvstændige, uden at PKA havde taget skridt til at løse problemet. På industriens område har parterne i overenskomsten 10 2023 løst det problem, idet det blev protokolleret, at der kan ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Opsummerende er det således selskabets synspunkt, at klager ikke har krav på - i strid med aftalegrundlaget - at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til et andet selskab, når overførslen ikke sker til en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Det er også selskabets opfattelse, at begrænsningen i muligheden for at overføre pensionsordningen er sagligt begrundet, fordi overenskomstparternes motivation for reglerne er at udvise social ansvarlighed overfor industriarbejderne. Der henvises til Pensionsvejledningen side 5, 2. afsnit, jf. bilag B, hvor det udtrykkeligt fremgår, at det på grundlag af det arbejdsmarkedets parter har aftalt, udgør pensionsvejledningen og forsikringsbetingelserne og pensionsoversigten aftalegrundlaget for pensionsordningen.

Det er for det andet selskabets synspunkt, at selskabet ikke kan vurdere om den modtagende ordning opfylder selskabets kriterier ved dispensation til overførsel, fordi klager endnu ikke har sendt de påkrævede oplysninger om den modtagende ordning, jf. Pensionsvejledningen, bilag B, side 38-39. De nødvendige oplysninger til dispensation, er at den modtagende ordning, lever op til følgende krav:

- Udbetalingsprofilen for alderspensionerne må ikke fravige væsentligt fra udbetalingsprofilen i Industriens Pension. Det vil sige, at udbetalingerne i de mest sandsynlige scenarier vil være stigende, angivet i nutidskroner.
- En prognose, der opfylder branchens fælles krav til prognoser fra den modtagende pensionsleverandør, skal vise, at du over en udbetalingsperiode på 15 år fra folkepensionsalderen og frem vil få en økonomisk gevinst ved at flytte pensionsordningen. Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt, at der er en økonomisk gevinst de første år.
- Der skal indsendes dokumentation for, at de forventede samlede administrationsomkostninger, investeringsomkostninger og eventuelle gebyrer ikke i væsentlig grad overstiger de forventede tilsvarende omkostninger og gebyrer i Industriens Pension set over en 15-årig periode.
- Pensionsordningen må ikke kunne genkøbes, og den må ikke senere kunne overføres til en anden privat eller frivillig pensionsordning.
- Pensionsleverandøren skal være ansvarlig for, at midlerne i hele ordningens løbetid er investeret på en risikobalanceret måde, i overensstemmelse med 'prudent personprincippet'. Det skyldes, at der skal være en høj sandsynlighed for, at der er tilstrækkelige midler i hele ordningens løbetid.

Samlet set er det således selskabets synspunkt, at klager ikke kan få overført sin obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning til en privat oprettet ordning i strid med selskabets aftalegrundlag og, at selskabet ikke har modtaget de nødvendige oplysninger til at kunne vurdere, om overførsel alligevel kan ske ved ansøgning om dispensation."

Klageren har i brev af 22/8 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg vil gerne have overflyttet min pension til [andet pensionsselskab], da jeg har nået min pensionsudbetalingsalder og det er min ret."

Nævnets sekretariat har den 21/10 2024 opfordret klageren til at søge om dispensation. Sekretariatet har videre bedt klageren om at fremsende en begrundelse, hvis klageren ikke ønsker at søge om dispensation.

Klageren har i brev af 10/11 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Dispensationsreglen udtrykker, at Industriens Pension vil acceptere flytning af opsparingen, forudsat jeg dokumenterer, at jeg forventeligt (prognosemæssigt) med en tilsvarende 'udbetalingsprofil' som i Industriens Pension, i et andet selskab opnår mindst det samme nettoafkast som i Industriens Pension.

Der er ingen pensionskunder – heller ikke jeg – som ikke forventer at opnå et bedre afkast, når de flytter opsparing fra selskab A til B. I bund og grund handler det om tillid til, at selskab B vil gøre det bedre, og det forekommer useriøst, når Industriens Pension forsøger at objektivere et regelsæt baseret på selskabernes luftige prognoseforudsætninger.

Hertil kommer, at regelsættet er formuleret, så det i praksis er umuligt at foretage den af Industriens Pension forlangte sammenligning. Beregningerne forudsætter indgående kendskab til Industriens Pension produkt, herunder omkostninger, den ikke nærmere forklarede 'udbetalingsprofil' samt løst formulerede krav til beskrivelse/beregning af investeringsrisikoen. Disse beregninger skal derefter indgå i en af mig udfærdiget rapport, hvor der sammenlignes med tilsvarende, komplicerede beregninger fsv. det pensionselskab, som jeg påtænker at overføre til.

Det forekommer mig, at disse meningsløse 'varm-luft-på-dåse-beregninger' kun kan foretages via et samarbejde mellem aktuarer i Industriens Pension og aktuarer i det modtagende selskab. Industriens Pension er udmærket klar over, at ingen pensionselskaber – herunder Industriens Pension selv – vil stille dyrt betalt arbejdskraft til rådighed for dette rapportarbejde. Det vil jeg naturligvis heller ikke selv betale for.

Dispensationsreglen er et tomt slag i luften, der alene har til hensigt at sikre, at reglen aldrig vil blive benyttet.

Eksistensen af den protektionistiske dispensationsregel er dog med til at understrege, at Industriens Pension er uden reelle argumenter for, at overførsel bør kunne nægtes."

Selskabet har i brev af 29/11 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har den 10. november 2024 via Ankenævnet for Forsikring modtaget klagers kommentarer til selskabets dispensationsmulighed ved overførsel af en hvilende arbejds pensionsordning til en privat oprettet pensionsopsparing i et andet selskab.

Indledningsvist bemærkes, at der er tale om, at arbejdsmarkedets parter har pålagt selskabet at fastsætte begrænsninger for overførsel af midlerne i de arbejdsmarkedspensionsordninger, som er oprettet i selskabet i kraft af de favorable overenskomstvilkår, der er forhandlet af overenskomstparterne.

I Danmark er der fast tradition for, at man respekterer de aftaler, som er truffet af arbejdsmarkedets parter, som har fagligt mandat til at varetage lønmodtagernes interesser, forudsat at der er tale om saglige beslutninger. Som det fremgår af selskabets tidligere indlæg, er begrænsningerne

for overførsel af arbejdsmarkedspensioner sagligt begrundet i hensynet til at sikre lønmodtager-nes pensioner.

Det gør ingen forskel, at klager ikke længere er tilknyttet arbejdsmarkedet, idet hun fortsat nyder godt af den pension, som hun har fået via overenskomsten. Det er almindeligt antaget, at udtrådte lønmodtagere fortsat er underlagt arbejdsmarkedsparternes beslutninger, se fx Mads Bryde Andersen og Jens Kristiansen, Arbejdsmarkedspension s. 291 ff.

Det bemærkes, at Finanstilsynet ikke har vurderet, at de fastsatte begrænsninger for overførsel er i uoverensstemmelse med god skik.

I tilknytning til de fastsatte begrænsninger har selskabet indført dispensationsmulighed for medlemmer, der ikke længere er på arbejdsmarkedet, men som ikke er påbegyndt udbetalinger endnu. Dette er således et tilbud til de pågældende medlemmer, der stiller dem bedre end de fastsatte begrænsninger.

Arbejdsmarkedets parter ønsker stadig at sikre pensionerne og derfor har det været nødvendigt for selskabet at stille krav til den pensionsordning, som midlerne ønskes overført til. Det er rimeligt og sagligt, at der stilles krav, og de enkelte krav er rimelige og saglige.

Der er tale om oplysninger, som medlemmet kan få fra det pensionsselskab, som midlerne ønskes overført til.

Der er tale om oplysninger om udbetalingsprofil (stigende), prognose (en sædvanlig prognose efter branchens fælles forudsætninger) og omkostninger (som der ifølge informationsreglerne skal informeres om), hvilket kan skaffes fra det nye pensionsselskab.

Kravene til genkøb, overførsel og investeringer vil ligeledes kunne bekræftes af det nye pensions-selskab.

Selskabet har ikke selv mulighed for at fremskaffe de pågældende oplysninger.

Såfremt selskabet modtager de nævnte oplysninger, vil selskabet have mulighed for at vurdere, om kravene til dispensation er opfyldt.

Klager skriver, at der er tale om 'luft på dåse', men der er tale om krav og begreber, der er sædvanligt anvendt i pensionsbranchen og vil være forståelige for klagers nye pensionsselskab.

Klager skriver desuden, at de stillede krav ikke kan opfyldes, men klager har ikke engang forsøgt at opfylde kravene. Det har derfor ikke været mulighed for selskabet at vurdere, om kravene til dispensation er opfyldt.

Selskabet anmoder derfor fortsat om, at klager ikke får medhold i klagen."

Klageren har i brev af 19/12 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg aner ikke hvad jeg skal skrive mere, ud over det jeg har skrevet. Det er jo ordkløveri ud over alle grænser ..."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Det fremgår af Finanstilsynets undersøgelsesrapport fra 2022 om "Tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder":

"Konklusioner

Pensionsvirksomhederne er underlagt en generel forpligtelse til at handle i overensstemmelse med redelig forretningspraksis og god skik på området, jf. § 43 i lov om finansielle virksomheder.

Denne forpligtelse er præciseret yderligere i bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1.

Pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser.

Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik.

Pligten til at handle redeligt og loyalt afskærer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensionstagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål.

Formålet med undersøgelse er at afdække, om der er saglige grunde til fortsatte hindringer for overførsler imellem pensionsvirksomhederne. Det indgår ikke i undersøgelsen, hvor længe de hindringer, der er identificeret, har eksisteret i virksomhedernes vilkår.

På baggrund af undersøgelsen konkluderer Finanstilsynet overordnet, at der fortsat findes hindringer, når pensionstagere ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse.

Virksomhederne har samlet oplyst følgende årsager til, at de afviser at overføre en pensionsordning til en ny leverandør:

Krav om obligatorisk pensionsordning som modtagende ordning

- Virksomhederne vil alene overføre til en obligatorisk arbejdsgiverordning. Hvis arbejdsgiver ikke har en sådan aftale, men blot administrerer bidrag til en forhandlet frivillig ordning, eller hvis medarbejderen helt selv kan vælge pensionsvirksomhed til pensionsbidraget, så er overførsel af ordning ikke mulig.

Overførsel til ordninger oprettet af selvstændigt erhvervsdrivende

- Virksomhederne vil ikke overføre til en pensionsordning, som pensionstager har oprettet som selvstændigt erhvervsdrivende, undtaget i specifikke tilfælde. Flere af virksomhederne har

omvendt ikke udfordringer med at modtage en ordning, som er oprettet, da pensionstager var selvstændig erhvervsdrivende.

Krav til ydelsessammensætninger

- Virksomhederne stiller krav om en særlig ydelsessammensætning i den modtagende ordning, f.eks. børnepension og ægtefællepension, som modtagende virksomhed ikke kan honorere.

I 2021 gav Finanstilsynet PensionDanmark et påbud om at fjerne et vilkår, som på en urimelig måde bandt PensionDanmarks medlemmer til virksomheden. Afgørelsen indeholdt en henvisning til en tidligere afgørelse fra 2013 om anvendelse af bindinger af pensionstagere i forbindelse med tilbud om omvalg fra pensionsordninger med ydelsesgarantier til markedsrenteprodukter.

Finanstilsynet fastslår i afgørelsen, at PensionDanmark's ændring af vilkårene var i strid med pligten til at handle redeligt og loyalt overfor pensionstageren, jf. § 43, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører. De ændrede vilkår betød, at pensionstagerne ikke kunne overføre deres pensionsordning til en ny virksomhed, hvis det skete mere end 36 måneder efter, at de var ophørt i det ansættelsesforhold, som gav anledning til opsparringen i PensionDanmark. Finanstilsynet vurderede bl.a., at vilkåret primært havde til formål at beskytte virksomheden mod, at ordninger, som PensionDanmark ikke qua jobskifteaftalen havde forpligtet sig til at overføre, blev flyttet ud af virksomheden.

Vilkåret var udelukkende til ulempe for pensionstagerne, som uforskyldt kunne havne i en situation, hvor de ikke kunne flytte deres midler til en anden virksomhed. Vilkåret udgjorde dermed en urimelig binding af den enkelte kunde og sænkede den generelle mobilitet på pensionsmarkedet.

Finanstilsynet lagde herudover vægt på, at det ændrede vilkår også omfattede medlemmer, der ikke længere arbejdede indenfor det overenskomstområde, som oprindeligt medførte medlemskab af PensionDanmark, men alene havde en hvilende ordning stående tilbage i virksomheden.

Undersøgelsen viser, at de udestående udfordringer med at flytte pensionsordninger primært gælder de selvstændig erhvervsdrivende, som tidligere har været ansat under en obligatorisk ordning. Det gælder i forhold til at samle pensionsordninger og dermed også i forhold til at overføre eksisterende pensionsrettigheder. Det er desuden en hindring, når ordningerne indeholder krav om, at en særlig ydelsessammensætning fortsat skal være til stede. Vilkår om begrænsninger i adgangen til at flytte en pensionsordning efter endt tilhørsforhold er et byrdefuldt vilkår. Vilkåret skal være sagligt begrundet i et hensyn til pensionstagernes behov, hvis det skal leve op til kravet om redelig og loyal adfærd overfor disse.

...

Krav til ydelsessammensætninger

Nogle pensionsordninger stiller krav om en særlig ydelsessammensætning. Det nævnte cirkulære 'Cirkulære om aftale om generelle krav til indhold af bidragsdefinerede pensionsordninger i staten mv. (ydelsessammensætning, tilbagekøb og overflytning i forbindelse med jobskifte)' med krav til statsansattes pensionsordninger, stiller f.eks. krav om en børnepension, en livsvarig livrente og en invaliderente, som alle skal kunne indeholdes i to tredjedele af det samlede pensionsbidrag - altså arbejdsgivers andel. I 2021 blev cirkulæret dog ændret, så kravet om fortsat børnepension kan fraviges ved overførsel til en anden ordning, hvis den modtagende virksomhed ikke udbyder dette produkt.

Tre af de adspurgte virksomheder svarede, at de ikke vil kunne opfylde alle krav til ydelsessammensætning. Den ene virksomhed kan ikke honorere eventuelle krav om ægtefællepension og børnepension. De to andre modtager slet ikke ordninger med krav til ydelsessammensætning.

Specifikke krav om en fortsat særlig ydelsessammensætning i pensionsordningen kan spærre for en sammenlægning af ordningen hos ny pensionsvirksomhed, idet ikke alle virksomheder vil kunne honorere et sådant krav. Hvis aftaleparter og virksomheder vil opretholde et krav om specifikke forsikringsdækninger efter ordningens flytning, bør det være sagligt begrundet i forhold til den enkeltes pensionstagers behov.

Andre udfordringer i forhold til flytning af pensionsordninger

Udover ovenstående hindringer for overførsel afdækker undersøgelsen en række andre hindringer, som dog synes at fylde mindre i det overordnede billede. Derfor er de heller ikke behandlet yderligere i denne rapport udover den korte opstilling nedenfor, som medtages af informationsmæssige hensyn.

Flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen.

Finanstilsynet har også mødt påstand om, at en obligatorisk pensionsordning ikke kan flyttes til en anden arbejdsgiverordning, hvis sidstnævnte er hvilende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis pensionstager af en eller anden grund står udenfor arbejdsmarkedet i en periode, eller har præference for en anden leverandør end den, hvor pensionstager aktuelt har sin ordning.

Ingen af de adspurgte virksomheder kan dog bekræfte, at en overførsel ikke kan gennemføres alene med den begrundelse, at modtagende ordning har status som hvilende.

En aktuel ordning, dvs. en ordning under udbetaling, enten fra invalidepensionen eller fra alderspensionen, udgør en anden udfordring ved flytning. Ordninger under udbetaling kan som regel ikke overføres til anden leverandør."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"ALMINDELIGE FORSIKRINGSBETINGELSER FOR FORSIKRINGER I ARBEJDSMARKEDSPENSIONEN

...

Pensionsoversigten, forsikringsbetingelserne og pensionsvejledningen er en del af aftalegrundlaget for pensionsordningen.

...

§ 23 Overførsel til og fra Industriens Pension

Når forsikrede er omfattet af arbejdsmarkedspensionsordningen i Industriens Pension, kan værdien af en anden pensionsordning overføres til Industriens Pension.

...

Stk. 3

Hvis forsikrede bliver ansat uden for de overenskomstområder, der har arbejdsmarkedspensionsordning hos Industriens Pension, kan værdien af pensionsordningen i Industriens Pension overføres til en anden pensionsordning efter de til enhver tid gældende regler, der er anmeldt til Finanstilsynet af Industriens Pension.

...

Stk. 5

Selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en obligatorisk pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr. Der må fortsat ikke ske genkøb."

Det fremgår af pensionsvejledningen af 21/3 2024:

"Du kan tage pensionen med, hvis du skifter job

Din pensionsordning i Industriens Pension er en del af den overenskomst, du er ansat under. (En overenskomst er en kollektiv aftale på arbejdsmarkedet mellem arbejdsgivere og lønmodtagere, som fastlægger centrale vilkår, fx løn og pension, i forbindelse med ansættelsesforholdet.)

Overenskomstparterne (fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer) har sikret, at du – som en del af din ansættelse - har en pensionsordning med opsparing til din alderdom i form af livslang forsørgelse efter pensionering og en forsikrings-pakke, der dækker dig, mens du er på arbejdsmarkedet.

Da overenskomstparterne er enige om, at formålet med din pensionsopsparing i Industriens Pension er, at der spares op til din alderdom, har de besluttet, at din pensionsopsparing først kan udbetales, når du når din tidligste pensionsalder, og derfor kan du heller ikke få din pensionsopsparing udbetalt tidligere mod at betale en afgift til staten. (Du kan med andre ord ikke genkøbe eller tilbagekøbe din ordning.)

Overenskomstparterne har også besluttet, at du skal have mulighed for at tage opsparingen med til en ny arbejdsmarkedspensionsordning, hvis du skifter job og ikke længere indbetaler til Industriens Pension. Det er en betingelse, at det sker til en obligatorisk pensionsordning, og at der ikke er tale om en privat, frivillig pensionsordning, du selv har oprettet. Det gælder, uanset om du selv indbetaler til den private pensionsordning, eller du gør det gennem din arbejdsgiver. Begrænsningerne skyldes, at overenskomstparterne ønsker at sikre, at de opsparede midler bliver i kollektive pensionsordninger med et indhold og omkostninger, der er underlagt overenskomstbærende organisationer. På denne måde varetages dine interesser i forhold til et produktudbud, der passer til dig, som er ansat i industrien. Samtidig sikres det, at du betaler lave administrationsomkostninger, der afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Parterne har derfor i 'Protokollat om Pensionsoverførsel' i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, Protokollat- Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv. bestemt, at *der mellem overenskomstparterne er enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en*

privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.

Overenskomstparterne vil med andre ord gerne have størst mulig sikkerhed for, at du som lønmodtager får en god økonomisk alderdom med livslang forsørgelse efter pensionering for de pensionsbidrag, der i overensstemmelse med overenskomsten er indbetalt gennem dit arbejdsliv.

Hvis du bliver selvstændig, har overenskomstparterne bestemt, at du skal have mulighed for at tage din pensionsopsparing med dig både til en anden obligatorisk ordning og til en privat oprettet pensionsordning. Hvis du har en virksomhed, hvor du selv er ansat og får udbetalt løn, kan du oprette en obligatorisk ordning for de ansatte på virksomheden, herunder dig selv, og overføre til den. Hvis du ikke får udbetalt løn, kan du overføre til en privat pensionsordning eller til Pension for Selvstændige. Det er i det tilfælde et krav, at du ikke har haft en arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr. det seneste år. Du skal kunne dokumentere, at betingelsen er opfyldt, og at du reelt bliver selvstændig. Hvis du gerne vil tage din pensionsopsparing med til et andet pensionsselskab, kan vi bede dit nye selskab om at dokumentere, at betingelserne ovenfor er overholdt.

Det kan ofte være en fordel at samle din pensionsopsparing et sted, når der er tale om en anden obligatorisk pensionsordning, fordi du kan spare administrationsomkostninger. Det er dog vigtigt, at du er opmærksom på, om du mister forsikringsdækninger, når du overfører. Vi anbefaler derfor, at du ringer til os for yderligere vejledning, inden du beslutter at overføre din pensionsopsparing, især hvis du er syg, eller dit helbred har ændret sig, siden du kom med i ordningen. I Industriens Pension har de fleste en dækning ved tab af erhvervsevne, som ikke er betinget af, at man er berettiget til offentlig førtidspension.

Hvis der er en klausul på den ene opsparing, så kommer den til at gælde for hele opsparingen, hvis du samler pensionen, så opsparingerne bliver blandet sammen. En klausul kan fx være en bestemmelse om, at du ikke kan få udbetalt pengene, før du går på pension, medmindre du udvander fra Danmark.

Du bør kontakte dit nye pensionsselskab for at få vejledning om de pensioner, som du får ret til i den nye pensionsordning. Overførslen sker efter de regler, som Industriens Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Du kan kun overføre den obligatoriske del af pensionsordningen i forbindelse med, at du skifter job eller bliver selvstændig erhvervsdrivende. Når man er begyndt at få udbetalt livslang pension, ratepension eller aldersopsparing kan værdien af pensionsordningen nemlig ikke overføres til et andet pensionsselskab. På dette tidspunkt sørger vi for, at din pensionsordning fortsat administreres omkostningseffektivt og afspejler, at du er en del af et fællesskab, hvor intet overskud skal udbetales til andre end dig.

Hvis du vælger at overføre pensionsopsparingen til et andet selskab, kan du ikke lade en opsparing i Ekstrapension blive i Industriens Pension.

Du kan derimod godt overføre Ekstrapension til et andet selskab og lade resten af pensionsopsparingen blive i Industriens Pension. Det skyldes, at Ekstrapension - som navnet antyder - er ekstra indbetalinger til pension, som du selv har valgt at indbetale oveni det obligatoriske bidrag.

Hvis du som medlem endnu ikke er begyndt at få udbetaling fra pensionsordningen og ikke er på arbejdsmarkedet, og derfor ikke kan blive omfattet af en ny obligatorisk, arbejdsgiveradministreret pensionsordning, kan du søge om dispensation til at overføre pensionsordningen til en privat ordning.

Det er en betingelse for at opnå dispensation, at ordningen, der skal overføres til, lever op til følgende krav:

- Udbetalingsprofilen for alderspensionerne må ikke afvige væsentligt fra udbetalingsprofilen i Industriens Pension. Det vil sige, at udbetalingerne i de mest sandsynlige scenarier vil være stigende, angivet i nutidskroner.
- En prognose, der opfylder branchens fælles krav til prognoser fra den modtagende pensionsleverandør, skal vise, at du over en udbetalingsperiode på 15 år fra folkepensionsalderen og frem vil få en økonomisk gevinst ved at flytte pensionsordningen. Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt, at der er en økonomisk gevinst de første år.
- Der skal indsendes dokumentation for, at de forventede samlede administrationsomkostninger, investeringsomkostninger og eventuelle gebyrer ikke i væsentlig grad overstiger de forventede tilsvarende omkostninger og gebyrer i Industriens Pension set over en 15-årig periode.
- Pensionsordningen må ikke kunne genkøbes, og den må ikke senere kunne overføres til en anden privat eller frivillig pensionsordning.
- Pensionsleverandøren skal være ansvarlig for, at midlerne i hele ordningens løbetid er investeret på en risikobalanceret måde, i overensstemmelse med 'prudent person-princippet'. Det skyldes, at der skal være en høj sandsynlighed for, at der er tilstrækkelige midler i hele ordningens løbetid.

For at vi kan behandle dispensationsansøgningen, skal du tilvejebringe ovenstående oplysninger."

Det fremgår af uddrag fra "protokollat om pensionsoverførsel" i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025:

"Protokollat - Diverse aftaler om pensionsmæssige forhold mv.

Nedennævnte parter er enige om følgende aftaler om pensionsforhold:

I relation til Industriens Overenskomst

...

3. Overførsel af pensionsdepot fra Industriens Pension

Der er mellem overenskomstparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning.

Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr."

Ankenævnet *for* Forsikring

15.

101905

Nævnet udtaler:

Klagerens arbejdsmarkedspensionsordning blev hvilende den 1/8 2008, da der ikke længere blev indbetalt bidrag til ordningen. Den 19/4 2024 anmodede klageren om overførsel af sin pensionsopsparing til et andet pensionsselskab. Selskabet har afvist at overføre værdien klagerens af arbejdsmarkedspensionsordningen, fordi der som udgangspunkt ikke kan ske overførsel af den obligatoriske arbejdsmarkedspensionsordning til en privat oprettet pensionsordning. Selskabet har oplyst om muligheden at søge om dispensation til overførsel af arbejdsmarkedspensionsordningen. Klageren har endnu ikke ansøgt som dispensation.

Klageren ønsker overførsel af sin pensionsopsparing, da hun har nået pensionsudbetalingsalderen, og da hun har ret til at få pensionsopsparingen flyttet. Klageren har anført, at dispensationsmuligheden forudsætter, at hun kan dokumentere, at hun forventeligt (prognosemæssigt) opnår mindst det samme nettoafkast som i selskabet. Klageren har anført, at "der er ingen pensionskunder – heller ikke jeg – som ikke forventer at opnå et bedre afkast, når de flytter opsparing fra selskab A til B. I bund og grund handler det om tillid til, at selskab B vil gøre det bedre, og det forekommer useriøst, når Industriens Pension forsøger at objektivere et regelsæt baseret på selskabernes luftige prognoseforudsætninger". Klageren har videre anført, at betingelserne for dispensation er formuleret, så det i praksis er umuligt at foretage den af selskabet forlangte sammenligning. Klageren har anført, at "det forekommer mig, at disse meningsløse 'varm-luft-på-dåse-beregninger' kun kan foretages via et samarbejde mellem aktuarer i Industriens Pension og aktuarer i det modtagende selskab. Industriens Pension er udmærket klar over, at ingen pensionsselskaber – herunder Industriens Pension selv – vil stille dyrt betalt arbejdskraft til rådighed for dette rapportarbejde. Det vil jeg naturligvis heller ikke selv betale for". Klageren har anført, at dispensationsreglen er et tomt slag i luften, der alene har til hensigt at sikre, at reglen aldrig vil blive benyttet.

Selskabet har anført, at klageren ikke har krav på i strid med aftalegrundlaget at få overført sin arbejdsmarkedspensionsordning til et andet pensionsselskab, når overførslen ikke sker til en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteafta-

len. Selskabet har anført, at begrænsningen i muligheden for at overføre pensionsordningen er sagligt begrundet, fordi overenskomstparternes motivation for reglerne er at udvise social ansvarlighed overfor industriarbejderne. Selskabet har anført, at Finanstilsynet ikke har vurderet, at de fastsatte begrænsninger for overførsel er i uoverensstemmelse med god skik.

Selskabet har indført en dispensationsmulighed. Selskabet kan ikke vurdere om den modtagende ordning opfylder betingelserne, fordi klageren endnu ikke har sendt de påkrævede oplysninger om den modtagende ordning i henhold til pensionsvejledningen. Selskabet har anført, at oplysningerne kan indhentes fra det pensionsselskab, midlerne ønskes overført til. Der er tale om oplysninger om udbetalingsprofil (stigende), prognose (en sædvanlig prognose efter branchens fælles forudsætninger) og omkostninger (som der ifølge informationsreglerne skal informeres om). Kravene til genkøb, overførsel og investeringer vil ligeledes kunne bekræftes af det nye pensionsselskab. Såfremt selskabet modtager de nævnte oplysninger, vil selskabet have mulighed for at vurdere, om kravene til dispensation er opfyldt.

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder PensionDanmark at fjerne vilkår i forsikringsbetingelserne, der på urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber, jf. § 43 i lov om finansiel virksomhed og § 4, stk. 1, i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører".

Det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at "der fortsat findes hindringer, når pensionstagerne ønsker at flytte deres pensionsordning til en ny pensionsleverandør, og at disse savner en saglig begrundelse". Det fremgår af rapporten, at "pligten til at handle redeligt og loyalt omfatter også pensionsordningernes aftalevilkår og betingelser. Finanstilsynet vurderer, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik. Det forhold, at flere virksomheder har et tilsvarende vilkår, kan heller ikke medføre, at et sådant vilkår er i overensstemmelse med god skik. Pligten til at handle redeligt og loyalt afskæ-

rer ikke muligheden for, at en aftale kan indeholde vilkår, som eventuelt begrænser pensions-tagerens handlemuligheder i forskellige sammenhænge. En sådan hindring eller begrænsning skal dog være begrundet i saglige hensyn til pensionstagerne og være proportionale i forhold til vilkårets formål". Det fremgår videre af rapporten, at "flere af de adspurgte virksomheder nævner, at det er en vigtig betingelse i pensionsordningerne, at de ikke kan genkøbes til forbrug før opnået pensionsalder. Undtaget er få beskrevne tilfælde, som f.eks. permanent emigration. Det er derfor et krav, at en klausul om dette genkøbsforbud kan følge med ordningens værdi hos en ny pensionsleverandør. Alle de adspurgte virksomheder i denne undersøgelse nævner dog samtidig, at de godt kan notere sig sådan en klausul ved modtagelse af et sådant krav. Begrundelse for ikke at kunne overføre kan derfor ikke findes i manglende håndtering af klausulen".

Det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til anden finansiel virksomhed, at "Finanstilsynet påbyder pensionskassen at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål med at afskære overførslen set ud fra hensynet til den enkelte pensionstager, og at dette formål ikke kan opnås med mindre indgribende vilkår. Dette sikrer, at pensionskassens vilkår for overførsel er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1779 af 6. september 2021 om god skik for forsikringsdistributører, hvor det fremgår, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt overfor sine kunder, jf. § 4, stk. 1".

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes § 23, stk. 5, at "selvom pengene overføres til et andet pensionsinstitut, skal den del, der ikke kommer fra Ekstrapension, forblive i en pensionsordning, der er oprettet som led i et ansættelsesforhold og omfattet af jobskifteaftalen. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kroner. Der må fortsat ikke ske genkøb".

Det fremgår af pensionsvejledningen af 21/3 2024, at "hvis du som medlem endnu ikke er begyndt at få udbetaling fra pensionsordningen og ikke er på arbejdsmarkedet, og derfor ikke kan

blive omfattet af en ny obligatorisk, arbejdsgiveradministreret pensionsordning, kan du søge om dispensation til at overføre pensionsordningen til en privat ordning. Det er en betingelse for at opnå dispensation, at ordningen, der skal overføres til, lever op til følgende krav: Udbetalingsprofilen for alderspensionerne må ikke afvige væsentligt fra udbetalingsprofilen i Industriens Pension. Det vil sige, at udbetalingerne i de mest sandsynlige scenarier vil være stigende, angivet i nutidskroner. En prognose, der opfylder branchens fælles krav til prognoser fra den modtagende pensionsleverandør, skal vise, at du over en udbetalingsperiode på 15 år fra folkepensionsalderen og frem vil få en økonomisk gevinst ved at flytte pensionsordningen. Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt, at der er en økonomisk gevinst de første år. Der skal indsendes dokumentation for, at de forventede samlede administrationsomkostninger, investeringsomkostninger og eventuelle gebyrer ikke i væsentlig grad overstiger de forventede tilsvarende omkostninger og gebyrer i Industriens Pension set over en 15-årig periode. Pensionsordningen må ikke kunne genkøbes, og den må ikke senere kunne overføres til en anden privat eller frivillig pensionsordning. Pensionsleverandøren skal være ansvarlig for, at midlerne i hele ordningens løbetid er investeret på en risikobalanceret måde, i overensstemmelse med 'prudent person-princippet'. Det skyldes, at der skal være en høj sandsynlighed for, at der er tilstrækkelige midler i hele ordningens løbetid. For at vi kan behandle dispensationsansøgningen, skal du tilvejebringe ovenstående oplysninger".

Det fremgår af uddrag fra "protokollat om pensionsoverførsel" i Industriens Organisationsaftaler 2023-2025, at "der er mellem overenskomstparterne enighed om, at når en arbejdsmarkedspensionsordning eller en firmapensionsordning bliver overført til en anden pensionsordning ved jobskifte, kan der kun ske overførsel til en anden obligatorisk pensionsordning, fx overenskomstbaserede eller firmapensionsordninger, der ikke er oprettet individuelt af den enkelte person, og hvor pensionsordningen normalt ikke kan tilbagekøbes, så midlerne bliver i en pensionsordning. Der kan dog ske overførsel til en privat ordning, hvis medlemmet er blevet selvstændig erhvervsdrivende og de sidste 12 måneder forud for overførslen ikke har haft arbejdsmarkedsbidragspligtig lønmodtagerindtægt på mere end 60.000 kr.".

Det fremgår af § 4 i bekendtgørelse om god skik for forsikringsdistributører, at en forsikringsdistributør skal handle redeligt og loyalt over for sine kunder. Det fremgår af § 5, at en forsikringsdistributør i sin handelspraksis over for forbrugerne skal udvise god erhvervsskik.

Nævnets flertal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets flertal, at sagen er uegnet til nævnssbehandling, og at der enten må ske en afgørelse af den konkrete sag ved domstolene, eller at Finanstilsynet må behandle de generelle problemstillinger og i givet fald udstede påbud til selskabet, hvis Finanstilsynet finder, at selskabets forsikringsbetingelser og betingelserne for dispensation i pensionsvejledningen er i strid med reglerne om god skik. Det følger af nævnets vedtægters § 4, stk. 3, nr. 3, at nævnet herefter må afvise at afgøre sagen.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at Finanstilsynet ikke ses at have udstedt påbud til Industriens Pensionsforsikring, og at det er betænkeligt alene på baggrund af Finanstilsynets rapport fra 2022 om tilbageværende udfordringer med pensionsoverførsler mellem pensionsvirksomheder, at statuere, at selskabets forsikringsbetingelser og betingelserne for dispensation i pensionsvejledningen er i strid med god skik, og at selskabets afgørelse som konsekvens heraf er ugyldig.

Flertallet bemærker, at der vil være tale om en gennemgribende ændring af de kundebindinger, som har været gældende i en årrække, hvorfor en hel eller delvis tilsidesættelse af selskabets forsikringsbetingelser vil være et relativt vidtgående indgreb, som kan have afsmittende indvirkning på de kundebindinger, som andre pensionselskaber måtte benytte. På den baggrund er det flertallets vurdering, at en sådan afgørelse – hvis den skal træffes med henvisning til reglerne om god skik – mest hensigtsmæssigt må træffes af Finanstilsynet, der er relevant myndighed i forhold til god skik. Har Finanstilsynet udstedt et påbud til et konkret pensionselskab, vil Ankenævnet for Forsikring herefter kunne afgøre, om det pågældende pensionselskab over for konkrete kunder herefter måtte overtræde Finanstilsynets påbud. Flertallet bemærker, at nævnet har anlagt tilsvarende synsvinkel for så vidt angår erhvervsevnetabsforsikringer, som er

Ankenævnet for Forsikring

21.

101905

tegnet af en arbejdsgiver (som led i en pensionsordning), og som kan være udformet på en sådan måde, at visse af de sikrede arbejdstagere (pga. relativt lav lønindtægt) ikke vil kunne opnå forsikringsdækning for et længerevarende, generelt erhvervsevnetab. Flertallet henviser til sagerne 92719, 96647 og 100723.

Nævnets mindretal udtaler:

Efter en gennemgang af sagen finder nævnets mindretal, at selskabet ikke har bevist, at der foreligger en saglig begrundelse for at afvise at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Det er derfor i strid med reglerne om god skik, at selskabet har afvist at overføre værdien af klagerens pensionsordning. Selskabet skal på den baggrund imødekomme klagerens anmodning om overførsel.

Mindretallet har blandt andet lagt vægt på, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 27/5 2021 til en anden finansiel virksomhed, at selskabet ikke kan anvende vilkår, der på "urimelig måde hindrer medlemmerne i at flytte deres pensionsordninger til andre selskaber".

Mindretallet har henset til, at det fremgår af Finanstilsynets påbud af 14/2 2023 til en anden finansiel virksomhed, at pensionskassen skal at ophøre med at stille krav om, at den modtagende pensionsordning ved overførsel fra pensionskassen skal være en obligatorisk arbejdsmarkedspension, medmindre der er et sagligt formål.

Mindretallet bemærker, at formålet med Finanstilsynets påbud har været at gøre det lettere for kunderne at overføre en pensionsordning til et andet pensionsselskab, og det fremgår af Finanstilsynets rapport, at der skal være saglige grunde til, at selskabet ikke vil imødekomme en kundes ønske om overflytning.

Mindretallet har videre lagt vægt på, at det ikke er sagligt, når selskabet afviser overførslen af den obligatoriske del af pensionsopsparingen med den begrundelse, at klagerens nye pensionsordning ikke opfylder de krav, som er fastsat i selskabets forsikringsbetingelser – herunder at

Ankenævnet for Forsikring

22.

101905

der hverken er tale om en obligatorisk arbejdsgiveradministreret pensionsordning eller en privat ordning for selvstændige erhvervsdrivende.

Mindretallet har tillige lagt vægt på, at kravene til dispensation i selskabets pensionsvejledning af 21/4 2024 ikke kan anses for at være saglige og proportionale.

Mindretallet bemærker, at det fremgår af Finanstilsynets rapport fra 2022, at den omstændighed, at aftalen er blevet til i overenskomstmæssige forhandlinger eller ved indgåelse af trepartsaftaler, ikke automatisk medfører, at vilkårene altid er i overensstemmelse med god skik.

Det, som selskabet i øvrigt har anført – herunder at klageren ikke har ansøgt om dispensation – kan ikke føre til andet resultat.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Klagegebyret tilbagebetales.



Jens Kruse Mikkelsen

formand